

NOVO NALAZIŠTE VRSTE *THYMUS*
ILLYRICUS RONN. U JUGOSLAVIJI

Mit deutscher Zusammenfassung

KRUNICA HRUŠKA i NEDELJKA ŠEGULJA

(Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

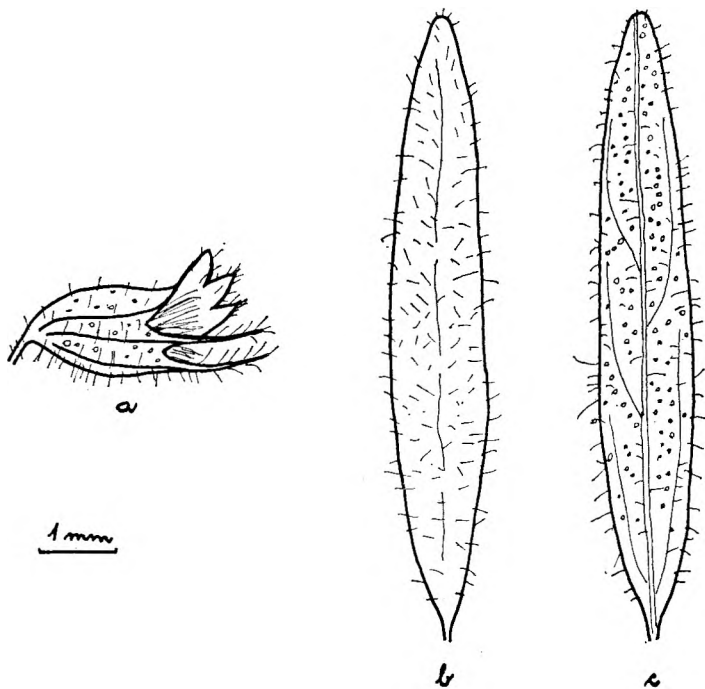
Primljeno 3. 12. 1970.

Prilikom florističkih istraživanja koja su prethodila kartiranju vegetacije planinskog masiva Mosora nađena je vrsta *Thymus illyricus* Ronn. Budući da se radi o rijetkoj biljci jugoslavenske flore, želimo u ovom prilogu o njoj izvjestiti.

Thymus illyricus Ronn. (ilirski majčina dušica) opisuje prvi put Ronniger (1930 : 378) u Istri (Učka, okolica Labina). Od srodne vrste *Thymus longicaulis* Presl. razlikuje se po mnogo dužim dlačicama mikso-trihno dlakave stabljike. Zanimljivo je da primjerci s Mosora imaju na internodiju stabljike sitnije dlačice i po golim plohama, tako da se na prvi pogled čini da je čitava stabljika naokolo dlakava. Listovi su s obje strane dlakavi (sl. 1. b, c), po čemu se također ta biljka može veoma lako razlikovati od vrste *Thymus longicaulis* Presl. Listovi imaju tanke kempodromno raspoređene žile, a čaška je široka s dlakavom cijevi (sl. 1.a).

Dosad je poznato samo nekoliko nalazišta ove vrste. Osim navedenih nalazišta u Istri, na području Jugoslavije nađena je u Sloveniji (Koruška, — Ljubelj, Notranjsko, Mayer 1952 : 234, Ronniger 1944 : 14). Martinčić i Sušnik (1969 : 313) bilježe ovu vrstu za krške livade submediteranskog područja Slovenije. Izvan Jugoslavije poznato je još samo nalazište u južnom Tirolu (Machule 1957 : 43) i Rumunjskoj kod Turda (Nyárady 1939 : 200).

Novo nalazište na Mosoru vrlo je zanimljivo jer je dosad u Hrvatskoj bila poznata jedino kvarnersko-liburnijska eksklava (sl. 2.) ove vrste. Na Mosoru je vrsta *Thymus illyricus* Ronn. nađena na području

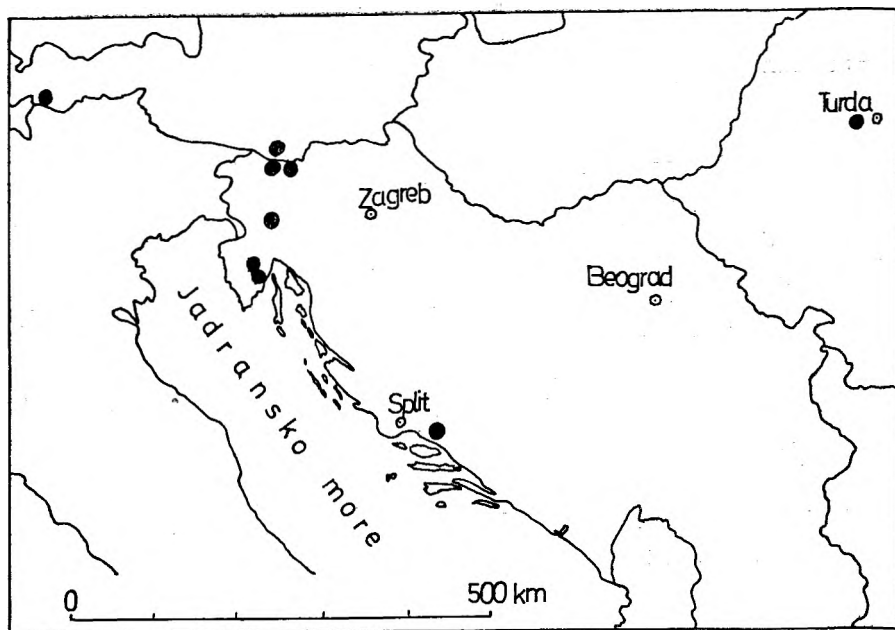

Sl. 1. *Thymus illyricus* Ronn. a) čaška, b) list odozgo, c) list odozdo.

Abb. 1. *Thymus illyricus* Ronn. a) Kelch, b) Laubblatt von oben, c) Laubblatt von unten

Šipac, 1080 m nad m., na jugozapadnim padinama uz put prema Vickovu stupu. Navodimo sastav sastojine u kojoj je obilno zastupana vrsta *Thymus illyricus* Ronn.:

2.2 *Festuca vallesiaca* Schleich., 2.2 *Festuca pseudovina* Hack., 2.2 *Bromus erectus* Huds., 2.2 *Stachys recta* L., 2.2 *Koeleria splendens* Presl, 2.2 *Galium purpureum* L., 1.1 *Silene vulgaris* (Mch.) Garcke, 1.2 *Galium lucidum* All., 2.2 *Thymus illyricus* Ronn., 1.1 *Anthyllis rubicunda* Wendl. s. l., 3.2 *Trifolium dalmaticum* Vis., + *Silene italica* (L.) Pers., 1.1 *Calamintha acinos* (L.) Clairv., + *Trifolium campestre* Schreb., 1.1 *Campanula deusta* Ten. ssp. *deusta* s. s., + 2 *Cerastium grandiflorum* W. K., 1.1 *Anthemis brachycentros* Gay., + 2 *Melica ciliata* L., + *Carduus pycnocephalus* L., 1.2 *Euphorbia myrsinites* L., 1.2 *Bromus squarrosus* L., + 2 *Marrubium incanum* Desr., + *Asperula longiflora* W. K., 1.1 *Trifolium arvense* L., + *Allium flavum* L., + *Sanguisorba muricata* (Spach.) Focke, 1.2 *Alyssum murale* W. K., 1.2 *Sedum roseum* (L.) Scop., + *Scabiosa agrestis* W. K., + *Tunica saxifraga* (L.) Scop., + *Lotus corniculatus* L., + *Muscari comosum* (L.) Mill., + *Erysimum erysimoides* (L.) Fritsch, + *Armeria alpina* (DC.) Willd., + *Ruta divaricata* Ten., + *Arabis hirsuta* (L.) Scop., + *Campanula rapunculus* Fenzl., + *Plantago lanceolata* L.,

Sl. 2. Nalazišta vrste *Thymus illyricus* Ronn. (●)
 Abb. 2. Fundorte von *Thymus illyricus* Ronn. (●)

+2 *Prunus mahaleb* L., +2 *Sedum ochroleucum* Chaix., +*Allium rotundum* L., +*Trifolium pratense* L., +*Anthoxanthum odoratum* L., +2 *Cladonia* sp.

Kako se vidi iz priložene vegetacijske snimke, vrsta *Thymus illyricus* Ronn. na području Mosora dolazi u sastavu kamenjarske zajednice *Festuco-Koelerietum splendidis*. Ovaj lokalitet zanimljiv je i zbog toga što predstavlja najjužnije dosad poznato nalazište ove vrste.

Literatura — Schrifttum

- Machule, M.*, 1957: Die mitteleuropäischen *Thymus*-Arten, Formen und Bastarde. Mitteil. d. Thüring. Bot. Ges. 1 (4).
- Martinčić, A., Sušnik, F.*, 1969: Mala flora Slovenije. Ljubljana.
- Mayer, E.*, 1952: Seznam praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja. Ljubljana.
- Nyárády, E. I.*, 1939: Ennumerarea plantelor vasculare din Cheia Turzii (Turdaer-Schlucht). Comisiunea Monumentelor Naturii din Romania. Mem. I, 1—317.
- Ronniger, K.*, 1930: *Thymus* L. Ap. Hayek, Prodrromus Florae peninsulae Balcanicae 2. Berlin-Dahlem.
- Ronniger, K.*, 1944: Bestimmungstabelle für *Thymus*-Arten des Deutschen Reiches. Heilpflanzen-Schriftenreihe 18.

ZUSAMMENFASSUNG

EIN NEUER FUNDORT DER ART *THYMUS ILLYRICUS* RONN. IN JUGOSLAWIEN

Krunica Hruška und *Nedeljka Šegulja*
(Botanisches Institut der Universität, Zagreb)

Thymus illyricus Ronn. ist eine seltene Pflanze in der Flora Jugoslawiens. Bis jetzt kennen wir folgende Fundorte: Istrien (Ronniger 1930:378), Kärnten (Ronniger 1944:14, Mayer 1952:234), Notranjsko (Mayer 1952:234). Ausserhalb von Jugoslawien kommen noch dazu: Südtirol (Machule 1957:42) und Zentral-Rumänien (Nyàràdy 1939:200).

Nun konnte ein neuer Fundort im Gebirge Mosor in Dalmatien festgestellt werden der interessant ist, weil es sich um die südlichste Lokalität dieser Pflanze handelt.

Krunica Hruška mr biol. i *Nedeljka Šegulja* mr biol.
Institut za botaniku Sveučilišta
Marulićev trg 20/II
41000 Zagreb (Jugoslavija)